

Nr. 61.
17de
April.

Bekendtgørelse

angaaende

Oprettelsen af Hjardemaal Sogn i Aalborg Stift som selvstændigt Sognekald.

Paa Ministeriets derom nedlagte allerunderdanigste Forestilling har det den 16de d. M. behaget Hans Majestæt Kongen allernaadigst at bifalde, at der maa oprettes et selvstændigt Sognekald for Hjardemaal Sogn i Aalborg Stift med den gamle Kirke som Sognekirke og Klitkirken som Anneks.

Hvilket herved bringes til almindelig Kundskab.

Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet, den 17de April 1903.

J. C. Christensen.

Andr. Seidelin,
kst. Fm.

Lov

om

højere Almenskoler m. m.*).

Vi Christian den Niende, af Guds Naade Konge til Danmark, de Venders og Goters, Hertug til Slesvig, Holsten, Stormarn, Ditmarsken, Lauenborg og Oldenburg,

Gøre vitterligt: Rigsdagen har vedtaget og Vi ved Vort Samtykke stadfæstet følgende Lov:

I.

Om Skolernes Art, Formaal og Indretning i Almindelighed.

§ 1.

I Tilslutning til *Folkeskolens* Undervisning for Børn i 11—12 Aars Alderen meddeles den højere Almenundervisning først i *Mellemskolen*, siden i *Gymnasiet*.

§ 2.

Mellemskolen er en Barneskole, som gennem 4 eetaarige Klasser meddeler sine Elever en for det givne Alderstrin egnet højere Almenundervisning, der føres frem til en passende Afslutning.

Mellemskolens Undervisning kan fortsættes efter den afsluttende Aarsprøve gennem en Realklasse (*Realfdeling*).

§ 3.

Gymnasiet giver i Tilslutning til *Mellemskolen* gennem 3 eetaarige Klasser sine Elever en fortsat højere Almenundervisning, som tillige afgiver det nødvendige Grundlag for videregaaende Studier.

Gymnasiets Undervisning skal kunne meddeles paa 3 delvis forskellige Linier, som efter de Undervisningsfag, der give hver enkelt Linie dens Særpræg, betegnes henholdsvis som *den klassisk-sproglige*, *den nysproglige* og *den matematisk-naturvidenskabelige Linie*.

§ 4.

Den højere Almenundervisning kan ogsaa meddeles uden for Statens Skoler (jfr. §§ 18 og 19).

*) Udfærdiget gennem Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet. Se Rigsdagstidenden for 1902—03: Folket. Tid. Sp. 264—71, 631—752, 2054—2188, 2266—86, 4407—29; Landst. Tid. Sp. 466—531, 1520—47, 1655—65; Till. A. Sp. 2905—; Till. B. Sp. 1511—1600, 2054—; Till. C. Sp. 625—40, 1273—88.

Nr. 62. 24de April. Saavel Mellemskolen som Gymnasiet kan omfatte baade *Drengeskoler*, *Pigeskoler* og *Fællesskoler* for Dreng og Piger. I Fællesskolen kan dog sondret Undervisning paa enkelte Punkter foreskrives ved kgl. Anordning, jfr. § 27.

II.

Om Undervisningens Indhold i Almindelighed.

§ 5.

Mellemskolens Undervisning skal omfatte *Religion*, *Dansk* (med lette Læsestykker af *Svensk*), *Engelsk*, *Tysk*, *Historie*, *Geografi*, *Naturhistorie*, *Naturlære*, *Regning* og *Matematik*, *Skrivning*, *Tegning*, *Legemsøvelser*, *kvindeligt Haandarbejde* og *Sang*. Under Naturfagene medtages de væsentligste Træk af *Sundhedslæren* og nogen *Kemi*.

Desuden bør der, efterhaanden som Lærerkræfterne haves, og for saa vidt Forholdene efter Ministerens Skøn i øvrigt tillade det, gives Undervisning i *Sløjd* eller andet *Legemsarbejde* samt for Piger i *kvindelig Husgerning*. I Pigeskolen kan Fransk optages.

For dem af Mellemskolens Elever, der maatte ønske det, kan der i Mellemskolens øverste Klasse indrettes en Undervisning i *Latin* eller *Fransk*.

I den Realklasse, der kan slutte sig til Mellemskolen som dens Fortsættelse, skal der undervises i *Dansk*, to af de nyere Sprog (*Engelsk*, *Tysk*, *Fransk*), *praktisk Regning* og *Matematik* (kun paabudt for Dreng), Afsnit af *Naturlære*, *Historie*, *Geografi* og *Naturhistorie*, samt *Legemsøvelser*. Undervisningsplanen, der foruden de nævnte Fag kan omfatte andre Fag, bliver for hver enkelt Skoles Vedkommende at fastsætte af Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet.

§ 6.

I Gymnasiet skal der, med Forskel efter dets tre forskellige Linier, gives Undervisning i *Religion*, *Dansk* med de øvrige *nordiske Sprog*, *Engelsk*, *Tysk*, *Fransk*, *Latin* (ikke paa den matematisk-naturvidenskabelige Linie), *Græsk* (alene paa den klassisk-sproglige Linie), *Oldtidkundskab*, *Historie*, *Geografi* og *Naturhistorie*, *Naturlære*, *Matematik*, *Legemsøvelser* og *Sang*. Paa den klassisk-sproglige Linie maa der ikke tillægges Græsk overvejende større Vægt end Latin.

Med Samtykke af Ministeren skal der ogsaa kunne gives Undervisning i *Legemsarbejde*.

§ 7.

Elever, der ikke tilhøre Folkekirken, skulle helt eller delvis fritages for Undervisning i Religion, naar deres Forældre eller Værger fremsætte Forlangende derom.

III.

Om Prøver og Vidnesbyrd.

§ 8.

Mellemskolen slutter med en *Aarsprøve*, der delvis kan afholdes under offentlig Kontrol.

Nr. 62 Lov af 24. April om højere Almenskoler m. m.

I Gymnasiets Slutningsklasser og i Realklassen ender Undervisningen med Nr. 62. *Afgangsprøver*, som helt eller delvis afholdes under offentlig Kontrol, og ved hvilke Eleverne skulle godtgøre, at de have naaet den aandelige Modenhed og tilegnet sig den Kundskabsfylde, der er sat som Undervisningens Maal. Ved disse Afgangsprøver eksamineres ikke i Religion og Sang.

§ 9.

Mellemskolens afsluttende Aarsprøve kaldes „*Mellemskoleeksamen*“, Realklassens Afgangsprøve „*Realeksamen*“, Afgangsprøven paa Gymnasiets 3 Linier „*Studentereksamen*“.

De fornævnte Prøver ere dels *skriftlige*, dels *mundtlige*. De mundtlige Prøver ere offentlige.

Der gives ingen Hovedkarakter.

De skriftlige Opgaver gives af Ministeren. Ved de mundtlige Prøver eksamineres som Regel af Skolens Lærere.

§ 10.

For Elever, der have bestaaet Mellemskoleeksamen, Realeksamen eller Studentereksamen, udstedes Eksamensbeviser med Angivelse af deres Karakterer i de enkelte Fag ved Prøverne samt Vidnesbyrd om deres Forhold i Skolen.

Naar Elever forlade en Skole forinden de fornævnte Prøver eller uden at have bestaaet disse, skal Skolen, for saa vidt deres Forældre eller Værger forlange det, meddele dem Vidnesbyrd om deres Modenhed, Kundskaber og Forhold i Skolen.

Skemaer for Eksamensbeviser og Vidnesbyrd udfærdiges af Ministeren.

For Statsskolernes Elever udstedes Eksamensbeviser og Vidnesbyrd uden Betaling.

§ 11.

Mellemskoleeksamen giver Adgang til Gymnasiet. Ved Optagelse af Elever fra kommunale eller private Mellemskoler kan forlanges en Optagelsesprøve. Paa hvilke Betingelser *Realeksamen* kan give Adgang til Gymnasiet, bestemmes af Ministeren. De, der melde sig til Optagelse i Gymnasiets klassisk-sproglige Linies eller nysproglige Linies 1ste Klasse, skulle tillige underkaste sig en Prøve i Latin.

Enhver, der har bestaaet *Studentereksamen*, har Ret til at lade sig indskrive ved Universitetet som akademisk Borger.

IV.

Om Elevers Optagelse.

§ 12.

Beslutning om Elevers Optagelse i Statsskolerne fattes af Rektor.

§ 13.

Optagelse af Elever skal regelmæssigt kun kunne finde Sted ved Begyndelsen af et nyt Skoleaar. Dog kan Rektor bevilge Undtagelser fra denne Regel.

Nr. 62. Lov af 24. April om højere Almenskoler m. m.

§ 14.

Som almindelige Betingelser for Elevernes Optagelse fastsættes:

1. At de, som optages i en Mellemskoles 1ste Klasse, ikke ere under 11 Aar, og at de, som optages i et Gymnasiums 1ste Klasse, ikke ere under 15 Aar.
2. At deres Alder ikke er saa fremrykket, at den er mere end 2 Aar over Gennemsnitsalderen for den Klasse, som de efter deres Kundskaber kunne optages i.
3. At de ikke lide af smitsom Sygdom eller andet legemligt Onde, som kan virke skadeligt paa de øvrige Elever.
4. At de, for saa vidt de tidligere have været Elever af andre Skoler, fremlægge tilfredsstillende Vidnesbyrd fra den Skole, som de sidst have besøgt.

§ 15.

Ved Optagelsesprøven i en Mellemskoles første Klasse maa kun prøves i Folkeskolens almindelige Skolefag, særlig i Dansk.

For at nogen kan optages som Elev i en af Mellemskolens højere Klasser, maa vedkommende bestaa en Optagelsesprøve, der godtgør, at han (hun) i Modenhed og Kundskaber staar paa lige Trin med den Klasses Elever, i hvilken han (hun) ønskes optaget.

§ 16.

For at blive optaget i Gymnasiets 1ste Klasse maa vedkommende enten have bestaaet Mellemskoleeksamen eller ved Optagelsesprøven fuldt ud godtgøre at være i Besiddelse af den Modenhed og Kundskabsfylde, som fordres for at bestaa den nævnte Eksamen (jfr. dog § 11, 1ste Stykke).

For at blive optaget i en af Gymnasiets andre Klasser maa vedkommende bestaa en Optagelsesprøve, der godtgør, at han (hun) i Modenhed og Kundskaber staar paa lige Trin med den Klasses Elever, i hvilken han (hun) ønskes optaget.

V.

Om Undervisningstiden.

§ 17.

Den ugentlige Skoletid til samtlige Fag og Øvelser — Sang, Gymnastik, Sløjd eller andet Legemsarbejde samt kvindeligt Husgerning undtagne — maa ikke overstige 30 Undervisningstimer paa 50 Minutter eller et dertil svarende Antal Timer af kortere Varighed. Mellem Undervisningstimerne skal der gives Fritid. De nærmere Bestemmelser om den daglige Skoletid, hvis Varighed, Friminutterne medregnede, regelmæssigt fastsættes til 6 Klokketimer, gives af Ministeren efter Indstilling af Rektor, som derom maa have forhandlet med Skoleraadet.

Ferie- og Fridagene i et Skoleaar maa i Reglen ikke tilsammen udgøre mere end 63 Søgnedage.

VI.

Om Eksamensret for kommunale og private højere Almenskoler.

§ 18.

Ret til at afholde de i § 10, 1ste Stykke, nævnte Prøver med samme Virkning som Statens højere Almenskoler og Herlufsholm Skole samt til at udstede de i samme Paragraf nævnte Eksamensbeviser kan af Ministeren tilstaaes kommunale eller private Skoler paa et vist Aaremaal og paa de Betingelser, som Ministeren bestemmer.

Det kan tillades Skoler, som udelukkende optage Piger, at afholde en særlig Pigeskoleeksamen, som beregnes paa ikke at tages før det fyldte 17de Aar og træder i Stedet for Realeksamen. De øvrige Bestemmelser om Undervisningsfag og om Prøvens Indhold fastsættes af Ministeren.

VII.

Om Privatisters Adgang til at underkaste sig de højere Almenskolers Afgangsprøver samt Mellemskoleeksamen.

§ 19.

De, som ønske at underkaste sig Mellemskoleeksamen eller Realeksamen, efter at være forberedte ved Privatundervisning, have at indstille sig for en ved Ministerens Foranstaltning af undervisningskyndige sammensat Eksamenkommission.

De, som ønske at underkaste sig Gymnasiets Afgangsprøve, efter at være forberedte ved Privatundervisning, have at indstille sig enten ved en Statsskole eller ved en kommunal eller privat Skole, der har Tilladelse til at afholde bemeldte Afgangsprøve, eller for en Eksamenkommission efter Ministerens Bestemmelse.

VIII.

Særlige Bestemmelser.

§ 20.

Statens lærde Skoler, derunder Sorø Akademis lærde Skole, omdannes til højere Almenskoler af de ovenfor omhandlede Arter saaledes, at Mellemskolens 1ste Klasse oprettes ved dem fra Begyndelsen af Skoleaaret 1903—04, 2den Klasse fra Begyndelsen af Skoleaaret 1904—05, medens 1ste studerende Klasse og 1ste Realklasse samtidig inddrages. Ved det følgende Skoleaars Begyndelse oprettes Mellemskolens 3die Klasse, som træder i Stedet for 2den studerende Klasse og 2den Realklasse, og saaledes fremdeles.

Realeksamen efter denne Lov afholdes første Gang i Sommeren 1908, Studentereksamen i Sommeren 1910.

Ved Metropolitanskolen, Sorø Akademis lærde Skole, Odense og Aarhus Katedralskoler indføres alle Gymnasiets 3 Linier. De andre Statsskoler faa, saa længe Forholdene kræve det, kun to Linier hver efter Ministerens nærmere Bestemmelse.

§ 21.

Antallet af de faste Lærer- og Lærerindepladser, Gymnastiklærerne ikke medregnede, ved Statens 12 højere Almenskoler bestemmes under Iagttagelse af Reglen i r. 62. Lov af 24. April om højere Almenskoler m. m.

Nr. 62. denne Lovs § 22, 5te Stykke. Antallet af Overlærere og Overlærerinder ved disse
24de April. Skoler maa ikke overstige Halvdelen af de nævnte faste Lærer- og Lærerindepladser.

§ 22.

Bestemmelserne i kongelig Anordning af 2. Februar 1849 og Lov af 28. Marts 1855 § 2 om Adgang til Rektoraterne og Overlærerembederne ved de lærde Skoler hæves. Adgang til at blive Rektor ved en af Statens højere Almenskoler skal staa aaben for enhver, der ved Tjeneste som Overlærer eller Lærer ved en højere Almenskole, der omfatter baade Mellemkolen og Gymnasiet, har lagt fremragende pædagogisk Dygtighed for Dagen og kan gennemføre Undervisningen i sine Fag til Studentereksamen. Dog skulle under ellers lige Vilkaar saadanne Lærere, som have underkastet sig baade den teoretiske og den praktiske Del af Skoleembedseksamen, have Fortrinsret.

Adgang til Overlærerembeder (Overlærerindeembeder) ved Statens højere Almenskoler have fortrinsvis de ved disse ansatte Lærere og Lærerinder.

Fortrinlig Adgang til Lærerembeder (Lærerindeembeder) ved de nævnte Skoler have de, der have underkastet sig en Skoleembedseksamen eller (inden 1907) en Magisterkonferens i Matematik, Fysik eller Naturhistorie. Fra 19. August 1908 at regne kan ingen blive ansat som Lærer eller Lærerinde, som ikke har underkastet sig en Prøve i Pædagogik og Undervisningsfærdighed.

Overlærere og Lærere (Overlærerinder og Lærerinder) ved Statens højere Almenskoler ere pligtige til ugentlig at undervise 24 Timer à 50 Minutter eller et der-til svarende Antal Timer af kortere Varighed.

§ 23.

Fra Begyndelsen af Skoleaaret 1903—04 bortfalde de hidtil ved Elevers Optagelse i de offentlige lærde Skoler krævede Indskrivningspenge.

Fra samme Tidspunkt fastsættes Skolebetalingen for samtlige Klasser i alle Statens højere Almenskoler, Sorø herunder indbefattet, saaledes: for Gymnasiets og Realafdelingens Klasser ved Metropolitanskolen 42 Kr. fjerdingaarlig, ved de andre Skoler 36 Kr. fjerdingaarlig, samt for Mellem skolens Klasser ved Metropolitanskolen 36 Kr. fjerdingaarlig, ved de andre Skoler 30 Kr. fjerdingaarlig. Naar flere Søkende samtidig besøge en af disse højere Almenskoler, nedsættes Kontingentet for den næstældste med $\frac{1}{4}$ og for den tredie ældste med $\frac{1}{2}$; de efterfølgende gaa frit. Udmelding kan ske i Løbet af et Fjerdingaar til dettes Udgang. Den, som forlader Skolen i Juli Maaned, betaler kun Skolepenge for denne Maaned. I øvrigt er det overladt til Ministeren at fastsætte alle fornødne nærmere Bestemmelser vedrørende Skolepengenes Opkrævning.

Ved Rønne højere Almenskole indtræder den i Stykke 2 fastsatte Betaling ved en jævn Stigning af Skolepengenes nuværende Beløb, saaledes at den fulde Betaling naas 10 Aar efter, at denne Lov er traadt i Kraft.

§ 24.

Det Antal Fripladser, som kunne tildeles Elever i Statens højere Almenskoler, fastsættes til en Sjettedel (for Ribe og Rønne Skolers Vedkommende dog en Trediedel) af det ved hvert Skoleaars Begyndelse i de enkelte Skoler værende Elevtal, efter at Antallet af de privilegerede eller ekstraordinære Gratister er fradraget.
Nr. 62. Lov af 24. April om højere Almenskoler m. m.

Ved Sorø Skole kan der tilstaa fri Undervisning til et Antal af i det højeste en Trediedel af de skolesøgende Elever, som ved hvert Skoleaars Begyndelse findes i bemeldte Skole, efter at Antallet af de privilegerede eller ekstraordinære Gratister er fradraget.

I øvrigt er det overladt til Ministeren at fastsætte alle fornødne nærmere Bestemmelser vedrørende Fripladserne, dog at disse fortrinsvis skulle tilstaa Børn af ubemidlede Forældre.

§ 25.

De nuværende offentlige lærde Skolers Penge stipendier kunne efter Skolernes Omdannelse til højere Almenskoler tillægges Elever ikke blot i Gymnasiet, men ogsaa i Mellemkolen, for saa vidt ikke Fundatsbestemmelser for private Legater, der ere holdte udenfor Skolernes Stipendiefonds, maatte være til Hinder herfor.

Af Overskuddet for det en af Statens højere Almenskoler tilhørende Stipendiefond kan der uddeles Stipendier til Elever, der efter bestaaet Mellemskoleeksamen ved den paagældende Statsskole gaa over til en anden Statsskoles Gymnasium for at kunne følge dennes Undervisning paa en Linie, som ikke findes ved førstnævnte Skole.

§ 26.

Paa kommunale højere Almenskoler komme Bestemmelserne i Lov af 24. Marts 1899 om forskellige Forhold vedrørende Folkeskolen og i Lov af 8. Marts 1856 om nogle forandrede Bestemmelser for Borger- og Almueskolevæsenet i Købstæderne og paa Landet til Anvendelse paa samme Maade og i samme Omfang som for de nuværende kommunale Realskoler.

§ 27.

Ved kongelig Anordning fastsættes følgende nærmere Bestemmelser:

- 1) om Undervisningen i Statens Fællesskoler for Dreng og Piger (se § 4),
- 2) om Indholdet og Omfanget af Undervisningen i hvert enkelt Fag saavel for Mellem skolens som for hver af Gymnasiets 3 Liniers og Realklassens Vedkommende (se §§ 5 og 6),
- 3) vedrørende de i §§ 8, 9, 18 og 19 nævnte Prøver, saaledes om Eksamensopgivelserne i de forskellige Fag, om Censuren, om Adgang til Fritagelse for mundtlig Prøve i et eller flere Fag, naar den skriftlige Prøve er bestaaet paa fyldestgørende Maade, om Karaktergivningen m. m.,
- 4) om Afholdelsen af Aarsprøver ved Statsskolerne,
- 5) om de Tillægsprøver ved den polytekniske Lærestalt og Universitetet, som maatte være fornødne for dem, der efter bestaaet Studentereksamen ville indtræde som Eksaminander ved ovennævnte Lærestalt eller indstille sig til de forskellige Universitetsseksaminer,
- 6) om Prøven i Pædagogik og Undervisningsfærdighed (se § 22),
- 7) om den i § 11 nævnte Latinprøve,

Nr. 62. Lov af 24. April om højere Almenskoler m. m.

- Nr. 62. 8) om Fordringerne ved den Optagelsesprøve, en Elev maa bestaa for at kunne blive optaget i en Mellemkoles 1ste Klasse,
24de April. 9) om Optagelsesprøven til Gymnasiets 1ste Klasse,
10) i hvilken Eksamenstermin almindelig Forberedelseseksamen sidste Gang vil være at afholde efter den gamle Form.

§ 28.

Bestemmelserne i Lov af 2. Maj 1902 om Tilskud til private Realskoler komme til Anvendelse paa private højere Almenskoler, hvis Undervisning tilsigter Mellemkole-eksamen eller Realeksamen (jfr. § 18, 2det Stykke), men som ikke tillige give Gymnasiets Undervisning, og den nævnte Lovs Bestemmelser vedrørende Realklasserne ville da være at anvende paa de 4 egentlige Mellemkoleklasser eller de 4 dertil svarende Klasser i vedkommende Skoler, dog saaledes, at det i Lovens § 6 ommeldte Beløb til Fripladser eller Pladser med nedsat Skolebetaling ogsaa kan komme Elever i Realklassen (Realafdelingen) til gode, hvorhos det ved Beregningen efter fornævnte Lovs § 3 b. skal komme en Skole til gode, at den har en saadan yderligere Klasse eller Afdeling.

I den Overgangstid, i hvilken de paagældende Skoler have Klasser baade efter den hidtidige Ordning og efter nærværende Lovs Regler, skal der ved de i den anførte Lov nævnte 4 Realklasser forstaaes de 4 øverste Klasser.

Hvorefter alle vedkommende sig have at rette.

Givet paa Amalienborg, den 24de April 1903.

Under Vor Kongelige Haand og Segl.

Christian R.

(L. S.)

J. C. Christensen.

Bekendtgørelse

angaaende

en Omannektering af Tæbring, Outrup og Rakkeby samt Karby, Hvidbjerg og Redsted Sogne i Aalborg Stift.

Paa Ministeriets derom nedlagte allerunderdanigste Forestilling har det den 18de d. M. behaget Hans Majestæt Kongen allernaadigst at bifalde følgende Omannekteringer i kirkelig Henseende af Tæbring, Outrup og Rakkeby Sogne samt Karby, Hvidbjerg og Redsted Sogne i Aalborg Stift, nemlig:

- 1) at Tæbring og Outrup Sogne adskilles fra Rakkeby Sogn og oprettes til et særligt Sognekald;
- 2) at Rakkeby Sogn henlægges som Anneks til Karby Sogn, der adskilles fra Hvidbjerg og Redsted Sogne;
- 3) at Hvidbjerg og Redsted Sogne forblive forenede som et selvstændigt Sognekald med Redsted Sogn som Hovedsogn.

Hvilket herved bringes til almindelig Kundskab.

Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet, den 18de April 1903.

J. C. Christensen.

Oskar Damkier.